

B.A. (Honours) Examination, 2018

Semester - III

Sanskrit

Course : H-6 (Old)

(Abhijñāna Śakuntalam)

Time : 3 Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

1. Translate into Bengali or English or Hindi any one of the following - 4
(क) चित्रे निवेश्य परिकल्पितसत्त्वयोगा
रूपोच्चयेन मनसा विधिना कृता नु।
स्त्रीरत्नसृष्टिरपरा प्रतिभाति सा मे
धातुर्विभुत्वमनुचिन्त्य वपुश्च तस्याः ॥
(ख) सायन्तने सवनकर्मणि संप्रवृत्ते
वेदिं हताशनवतीं परितः प्रयस्ताः।
छायाश्चरन्ति बहुधा भयमादधानाः
सन्ध्यापयोदकपिशाः पिशिताशनानाम् ॥
2. Explain with reference to the context any one of the following (in Sanskrit) - 8
(क) कृत्ययोर्भिन्नदेशत्वाद् द्वैधीभवति मे मनः।
पुरः प्रतिहतं शैले स्रोतः स्रोतोवहो यथा ॥
(ख) भव हृदय साभिलाषं सम्प्रति सन्देहनिर्णयो जातः।
आशङ्कसे यदग्निं तदिदं स्पर्शक्षमं रत्नम् ॥
3. Elucidate in Sanskrit (any one) - 4
(क) अकृतार्थेऽपि मनसिजे रतिमुभयप्रार्थना कुरुते।
(ख) बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेतः।
(ग) सर्वः कान्तमात्मीयं पश्यति।
4. Answer any two of the following - 2×12=24
(a) Describe the scene of the departure of Śakuntalā from the hermitage as depicted in the Abhijñānaśakuntalam.
(b) What act of the Abhijñānaśakuntalam appeals you the most? Give reasons for your preference.
(c) What dramatic purpose has been served by the introduction of the characters of Anasūyā and Priyamvadā in Abhijñānaśakuntalam.
(d) Describe Kālidāsa's attitude towards nature as reflected in the drama Abhijñānaśakuntalam.